

**Informácia o uskutočnení podujatia v lokalite Topoľčianok
zameraného na zachovanie nadštandardných vzťahov s Českou republikou
(Fórum Topoľčianky)**

Návrh na zorganizovanie podujatia Fórum Topoľčianky vychádzal z úlohy C.33. uznesenia vlády SR č. 723 z 27. novembra 2024 k Analýze sociálno-ekonomickej situácie a vybraných problémov okresov Topoľčany a Zlaté Moravce s návrhmi na zlepšenie v sociálnej a hospodárskej oblasti, konkrétne *„posúdiť možnosť využitia spoločnej tradície a uskutočnenia podujatia v lokalite Topoľčianok zameraného na zachovanie nadštandardných vzťahov s Českou republikou“*. Návrh sa opieral aj o úlohu z Programového vyhlásenia vlády SR 2023-2027 *„venovať osobitnú pozornosť vzácnym blízkosti Slovenskej republiky a Českej republiky, vrátane aktívneho hľadania nových foriem neprerušenia a skvalitnenia tohto vzťahu najmä medzi mladšou generáciou“*.

Po dohode s českou stranou bolo rozhodnuté zorganizovať spoločné diskusné sympóziu založené na odkaze 1. československého prezidenta T. G. Masaryka a slovenského diplomata M. R. Štefánika s názvom Fórum Topoľčianky. Záštitu nad podujatím prevzali a spoločne otvorili minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Juraj Blanár a minister zahraničných vecí ČR Jan Lipavský. Fórum Topoľčianky spoluorganizoval Historický ústav Slovenskej akadémie vied a zúčastnili sa ho prominentní slovenskí a českí historici a akademici.

Fórum Topoľčianky bolo rozdelené do dvoch panelov. Prvý panel bol venovaný osobnostiam T. G. Masaryka a M. R. Štefánika a ponúkol odpovede na otázky, ako naplnili M. R. Štefánik a T. G. Masaryk svoje dejinné úlohy pri vzniku Československa. Základom diskusie bolo to, že si títo dvaja muži, v čase, keď Európa prechádzala dramatickými udalosťami prvej svetovej vojny, osvojili spoločnú víziu. Jej cieľom bolo vytvoriť samostatný štát, ktorý by zlepšil postavenie českého aj slovenského národa. A hoci boli rozdielni – T. G. Masaryk ako univerzitný profesor, filozof, politik a M. R. Štefánik ako vedec, vojak a diplomat – vhodne sa dopĺňali. Každý z nich bol svojím dielom nezastupiteľný, obaja s vlastným spôsobom myslenia a konania. Diskutujúci sa zhodli, že spolupráca oboch osobností, častokrát podporená a doplnená Edvardom Benešom, a ich diplomatické schopnosti prispeli k tomu, že svet uznal existenciu nového štátu v srdci Európy. Málokteré postavy našich dejín sú také známe a akceptované aj bežnou verejnosťou ako T. G. Masaryk a M. R. Štefánik. Obaja sú symbolmi odvahy, neúnavného úsilia o slobodu, demokraciu a dôstojné a rovnoprávne postavenie našich národov medzi civilizovanými národmi sveta.

Druhý panel priniesol diskusiu a pohľad historikov na tému prečo je odkaz T. G. Masaryka a M. R. Štefánika stále aktuálny aj pre súčasnosť. Hoci Československo v súčasnosti už neexistuje a naše dva národy žijú od roku 1993 v samostatných štátoch, zostávajú idey T. G. Masaryka a M. R. Štefánika stále živé a aktuálne. V čase, keď čelíme novým výzvam, potrebujeme inšpiráciu, odvalu a morálne hodnoty, ktoré zosobňovali práve T. G. Masaryk a M. R. Štefánik. Ich odkaz stále spája slovenský a český národ, je mostom medzi minulosťou a budúcnosťou oboch národov.

Po oficiálnom otvorení Fóra Topoľčianky ministri zahraničných vecí uskutočnili prehliadku Národného žrebčína v Topoľčiankach. Následne bilaterálne rokovali o aktuálnych témach ako situácia v automobilovom priemysle, migrácia, výdavky na obranu, spolupráca v oblasti jadrovej energetiky a zhodnotili aj stav vzájomnej bilaterálnej spolupráce.